

Rodzina i praca:
między tradycją a współczesnością

Rodzina i praca: między tradycją a współczesnością

Praca zbiorowa pod redakcją
URSZULI SWADŹBY i EWY BUDZYŃSKIEJ

Uniwersytet Śląski

Katowice 2010

Wydawnictwo Gnome

© Copyright by Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wszelkie prawa zastrzeżone

Recenzent
prof. dr hab. DANUTA WALCZAK-DURAJ

Korekta
ELŻBIETA SPADZIŃSKA-ŻAK

Projekt okładki i szaty graficznej
MAREK FRANCIK

Publikacja dofinansowana przez
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH,
OŚRODEK DYDAKTYCZNY UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO W RYBNIKU
oraz
FUNDACJĘ EKOLOGICZNĄ „EKSTERM SILESIA” W RYBNIKU

ISBN 978-83-87819-23-1

Złożono czcionką Times i Omega
Printed in EU

Fotografie na okładce ze zbiorów Urszuli Swadźby
zrobione na XIV Ogólnopolskim Zjeździe Socjologicznym w Krakowie

GNOME — Wydawnictwa Naukowe i Artystyczne
ul. Drzymały 18/6, 40-059 Katowice, Poland
tel.: 603370713 e-mail: wydawnictwognome@gmail.com

Spis treści

URSZULA SWADŹBA, EWA BUDZYŃSKA: Wprowadzenie	7
ANNA SZKOŁA Ksiądz Aleksander Wóycicki prekursorem badań nad rodziną robotniczą w Polsce	11
IZABELA ŁUCJAN Przemiany współczesnego rynku pracy i ich wpływ na kształtowanie relacji rodzina – praca	24
EWA KRZAKLEWSKA Nowe wzory wchodzenia w dorosłość młodych Polek – redefinicja znaczenia pracy i rodziny	35
DOROTA JEDLIKOWSKA Kobiety w społeczności naukowej – o konfrontacji tradycji ze współczesnością	52
ALEKSANDRA BIERNACKA GIDEON M. KRESSEL SARAB ABU-RABIA-QUEDER Negev Bedouin Women at Work – Between Tradition and Modernity	66
ANNA KRASNODĘBSKA Rodzina i praca w życiu opolskich migrantek	84
KINGA HOFFMANN Kariera zawodowa a życie rodzinne w opinii młodych kobiet śląskich	98
GABRIELA STEFAŃSKA Zawody zaufania społecznego jako obustronne zabezpieczenie podstawowych potrzeb człowieka	115
BERNADETTE JONDA Praca i rodzina w kontekście demograficznej i finansowej sytuacji niemieckich gmin i miast	124
IRENEUSZ TOME CZEK Kobieta na rynku pracy, kobieta kierownik. Studium na przykładzie jastrzębskich firm	133
Noty biograficzne Autorów	145

Wprowadzenie

Rodzina i praca – to dwie główne kategorie, pomiędzy którymi przebiega ludzkie życie. Do połowy XX wieku sfera domowo-rodzinna była głównie domeną kobiet (żon i matek), sfera pracy zawodowej przypisana została mężczyznom z racji obowiązku utrzymania rodziny.

Zmiany społeczno-kulturowe, jakie objęły społeczeństwa zachodnie w latach 60. ubiegłego wieku, dokonały swoistej rewolucji także w tym obszarze funkcjonowania jednostek. W sferze pracy zawodowej znakomicie odnalazły się kobiety; ponadto sfera ta stała się źródłem nie tylko zarobków, ale i satysfakcji połączonej z poczuciem samospełnienia. Następstwem uzawodowienia kobiet stały się zmiany w życiu rodzinnym: pojawiła się konieczność wynegocjowania nowego podziału obowiązków rodzinnych, wypracowania nowej koncepcji ról społecznych. Co więcej, pojawienie się kultury indywidualizmu spowodowało utratę znaczenia typu rodziny dotychczas uznawanego za jedyny (czyli nuklearnej: opartej na małżeństwie kobiety i mężczyzny, dwupokoleniowej, trwałej) i pojawienie się zróżnicowanych form życia rodzinnego, akcentujących relacje emocjonalne, mających zaspokoić potrzeby bardziej indywidualne (np. w związkach kohabitacyjnych) niż społeczne (rodowe, państwowe, narodowe). W społeczeństwie polskim powoli dokonują się podobne zmiany, aczkolwiek przebiegają one wolniej i z opóźnieniem w porównaniu z innymi zachodnimi krajami.

W dniach 8–11 września 2010 roku w Krakowie odbył się XIV Zjazd Socjologiczny. W ramach Zjazdu powstała grupa tematyczna nr 49 pod tytułem: „Rodzina i praca: między tradycją i ponowoczesnością”. Celem obrad grupy tematycznej była ocena stopnia zaawansowania dokonujących się przemian w obrębie rodziny i pracy, także diagnoza relacji pomiędzy tymi dwiema kategoriami życia (kwestia wzajemnego wspierania bądź konkurowania tych dwóch wartości). Temat zaproponowany do dyskusji w grupie cieszył się dużym zainteresowaniem. Wygłoszono 11 referatów, których wysłuchało około 40 osób. Odbyła się dyskusja, w której wzięło udział kilkanaście osób. Prowadzące grupę tematyczną doszły do wniosku, że należałoby wydać drukiem wygłoszone referaty oraz niektóre głosy w dyskusji. Niniejsza książka jest pokłosiem obrad tej właśnie grupy tematycznej. Nie znalazły się w niej niestety wszystkie referaty, chociaż były interesujące, ale te, które autorzy przygotowali w formie artykułu.

Pierwszy artykuł, Anny Szkoły, przedstawia sylwetkę ks. Aleksandra Wóycickiego, który był prekursorem badań nad rodziną robotniczą w Polsce. Wóycicki, wzorując się na dobrze mu znanym dorobku La Playa, opublikował rozprawę *Robotnik polski w życiu*

rodzinem. *Monografia społeczna* (Warszawa 1922). Jej podstawą źródłową, oprócz rozproszonych publikacji statystycznych, były dane, jakie zgromadził dzięki wieloletnim obserwacjom i wywiadom oraz nielicznym komunikatom i doniesieniom z badań społeczno-ekonomicznych w środowisku robotniczym. Autorka odniosła się do tej pracy oraz do innych prac Aleksandra Wóycickiego poruszających problem rodziny.

Druga z autorek, Izabela Łucjan, analizuje przemiany współczesnego rynku pracy i ich wpływ na kształtowanie się relacji rodzina – praca. Konsekwencją przemian jest pojawienie się konkurencyjności na wszelkich polach działania, od konkurencji pomiędzy firmami po konkurencję pomiędzy pracownikami. Presja rynkowa wymusza nieustanny rozwój, wzrost produktywności, optymalne wykorzystanie kapitału. Jednym ze zjawisk, które doskonale wpisują się w potrzeby współczesnego rynku pracy, jest upowszechnienie elastycznych form zatrudnienia, które pozwalają łączyć kobietom pracę z życiem rodzinnym, szczególnie wychowaniem dzieci.

Ewa Krzaklewska porusza problem wchodzenia w dorosłość młodych Polek i znaczenia w ich życiu pracy i rodziny. Autorka podjęła się rekonstrukcji typowych trajektorii wchodzenia w dorosłość kobiet. Odpowiedziała na pytanie: Jak kształtują się ścieżki karier zawodowych i rodzinnych młodych kobiet i jakie są między nimi relacje? Jakie są powiązania między różnymi wymiarami procesu wchodzenia w dorosłość – przejścia kohabitacja-mażeństwo, dom rodzinny-dom własny, założenie rodziny? Jak młode kobiety balansują między często sprzecznymi oczekiwaniami ze strony partnerów, rodziców czy instytucji? Aby odpowiedzieć na te pytania, zostały zrealizowane wywiady biograficzne, zaadaptowane na potrzeby perspektywy *life-course*, przeprowadzone z kobietami i mężczyznami w wieku około 30 lat oraz dane ilościowe nt. oczekiwanych i realizowanych karier życia rodzinnego i zawodowego (m.in. European Social Survey, 2006).

Dorota Jedlikowska podjęła problem karier kobiet w społeczności akademickiej. Swoje analizy autorka oparła na wynikach badań, na które złożyły się wywiady pogłębione, przeprowadzone z kobietami zajmującymi najwyższe stanowiska naukowo-administracyjne na uczelniach publicznych w Krakowie (kobiety pełniące funkcje prodziekana, dziekana, prorektora i rektora oraz dodatkowo posiadające tytuł doktora habilitowanego w trakcie pełnienia kadencji 2008–2012). Autorka skoncentrowała się na przedstawieniu problemu, w jaki sposób badane kobiety godzą pracę na uczelni z pracą w domu oraz na sposobach funkcjonowania rodziny i jej wpływu na karierę zawodową.

Aleksandra Biernacka przedstawia w swoim artykule możliwości podjęcia pracy przez kobiety beduińskie zamieszkujące struktury miejskie na pustyni Negev w Izraelu. Analizie podlega zarówno zatrudnienie formalne, jak i nieformalne działania zmierzające do zwiększenia dochodu rodziny. Działalność gospodarcza kobiet oparta jest na sieciach kontaktów między nimi, na co duży wpływ ma separacja świata kobiet od świata mężczyzn, pogłębiona przez procesy urbanizacyjne. Efektem tego jest większy udział członków ojcowskiej rodziny kobiety w jej przedsięwzięciach, a przez to osłabienie patriarchalnych struktur.

Problemem migrantek i łączeniem w ich życiu ról rodzinnych i zawodowych zajęła się Anna Krasnodębska. Autorka podjęła się próby odpowiedzi na następujące pytania: Jak nieobecność w rodzinie kobiet w różnym wieku, o różnym statusie społecznym wpływa na życie rodzinne? Czy i na ile wyjazdy zarobkowe destabilizują ich życie rodzinne oraz jak przekładają się na jedność i trwałość rodziny? Autorka w swoim artykule pokazuje,

że kobiety wyjeżdżając zarobkowo za granicę, zyskują w sferze ekonomicznej, nie rozwijają się jednak zawodowo. Jednocześnie, podejmując swoiste ryzyko wykonywania pracy za granicą, wiele tracą w obszarze życia rodzinnego.

Kinga Hoffmann przedstawia problem karier współczesnych młodych kobiet śląskich w kontekście godzenia sfery pracy zawodowej z życiem rodzinnym. Zadaje sobie pytanie, jakie są modele karier zawodowych młodych kobiet o pochodzeniu śląskim. Matki i babki tych kobiet tradycyjnie pełniły rolę matki i żony, a tylko w razie konieczności pracowały zawodowo. Autorka referatu koncentruje swoją uwagę na opiniach młodych kobiet na temat rozwoju zawodowego oraz możliwości, które w tym zakresie wykorzystują; barierach, jakie kobiety te dostrzegają na swojej drodze rozwoju zawodowego; postrzeganiu przez młode kobiety śląskie rodziny w kontekście możliwości realizacji kariery zawodowej i osiągania sukcesów na tym polu.

Gabriela Stefańska podejmuje zagadnienie zawodów zaufania społecznego, do których należą takie jak prawnik, architekt, lekarz, pielęgniarka. Każde z nich świadczy usługi na rzecz innych, jednocześnie czerpiąc z tego korzyści. Przeprowadzone badania, w których brał udział lekarze, pielęgniarki oraz pacjenci jastrzębskich przychodni, wykazały zachodzące procesy, w których podstawowym celem było zaspokojenie obustronnych potrzeb z jednoczesnym uwzględnieniem systemu wartości, w tym wartości rodzinnych.

Bernadette Jonda analizuje bardzo interesujący problem pracy i rodziny w kontekście demograficznej i finansowej sytuacji niemieckich gmin i miast. Autorka pokazuje, że zmiany demograficzne wywołują realne zagrożenia dla właściwego wypełnienia zadań przez gminę. Wskutek obniżania się liczby ludności dochodzi do ogromnego spadku dochodów, gdyż dochody gmin są bezpośrednio powiązane z liczbą mieszkańców. Wraz ze wzrostem wieku ludności zwiększa się tendencja do zmniejszania się dochodów gminy, gdyż ludzie w wieku powyżej 60. roku życia płacą niższe podatki niż mieszkańcy z młodszych kategorii wiekowych. Ten problem dotyka przede wszystkim gminy ze wschodnich landów Niemiec, gdzie doszło do dużej migracji młodego pokolenia po zjednoczeniu Niemiec.

Ostatni artykuł jest oparty również na badaniach empirycznych. Ireneusz Tomczek analizuje karierę kobiet – kierowników na jastrzębskim rynku pracy. Zanalizowane zostały podstawowe bariery, na jakie napotykają kobiety, a także zaprezentowane zostały opinie na temat kobiet na kierowniczych stanowiskach.

Przedstawione artykuły w dużej części dotyczą problematyki łączenia ról zawodowych i rodzinnych przez kobiety. Jest jeszcze wiele problemów wiążących się z tematem badawczym, który został zasygnalizowany w zaproponowanym temacie. Przykładowo można do nich zaliczyć: rolę instytucji pomocnych rodzinie w łączeniu pracy i opieki nad dziećmi, łączenie ról zawodowych i rodzinnych przez mężczyzn, zmiany w podejmowaniu przez kobiety ról zawodowych oraz inne. Mamy nadzieję, że następne Zjazdy Socjologiczne i konferencje naukowe pozwolą na głębszą eksplorację tematu.

Urszula Swadźba
Ewa Budzyńska

Noty biograficzne Autorów

Dr hab. URSZULA SWADZBA – profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Śląskiego, kierownik Zakładu Socjologii Ogólnej. Studia socjologiczne ukończyła na Uniwersytecie Jagiellońskim, doktorat i habilitację zrobiła na Uniwersytecie Śląskim. Zainteresowania badawcze to socjologia wartości (rodziny, religii, a szczególnie wartości pracy); socjologia pogranicza, socjologia społeczności lokalnych, problematyka śląska. Autorka kilkudziesięciu artykułów o tej problematyce. Najważniejsze publikacje to: *Śląski etos pracy. Studium socjologiczne*. Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2001 oraz *Obraz Niemców w oczach młodzieży pogranicza kulturowego. Studium dynamiki zmian na przykładzie Głogówka*. Wydawnictwo Instytut Śląski, Katowice–Opole 2007 oraz książki pod redakcją: *Praca, rodzina, obowiązki, czas wolny czyli o stylu życia mieszkańców Rybnika*. Wyd. Gnome, Katowice 2007, *Śląski świat wartości*. Wyd. Gnome, Katowice 2008, *Praca czy rodzina? Dylematy kobiet śląskich*. Wyd. Gnome, Katowice 2009.

Dr hab. EWA BUDZYŃSKA – adiunkt w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Śląskiego. Prowadzi zajęcia dydaktyczne z mikrostruktur społecznych, socjologii małżeństwa i rodziny oraz z socjologii moralności. Opublikowała kilkadziesiąt artykułów na temat przemian dokonujących się w rodzinie, tożsamości mieszkańców Katowic, recepcji programu katolickich mediów, przemian religijności i moralności Polaków, jak również z zakresu tanatologii. Uczestniczyła czynnie w kilkudziesięciu konferencjach naukowych. Jest współredaktorką i współautorką książki poświęconej rodzinie zamieszkałej w Katowicach (zob. E. Budzyńska, J. Burzyński, A. Niesporek, W. Świątkiewicz: *Rodzina wobec wartości. Socjologiczne studium rodzin wielkomiejskich na przykładzie Katowic*. Uniwersytet Śląski, Instytut Górnośląski, Katowice 1999) oraz autorką książki o moralności katowiczian (zob. E. Budzyńska: *Ład moralny w zmieniającym się społeczeństwie. Socjologiczne studium wartości moralnych mieszkańców Katowic*. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2007).

Mgr ANNA SZKOŁA – pracownik naukowo-dydaktyczny WSPA w Lublinie. Absolwentka socjologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W 2003 roku uzyskała tytuł magistra na podstawie pracy *Instytucjonalizacja i stereotypowość magii we współczesnym społeczeństwie*, napisanej pod kierunkiem prof. dra hab. Mariana Filipiaka. W latach 2004–2005 pracownik Urzędu Statystycznego w Lublinie. Członek Polskiego Towarzystwa Socjologicznego i Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej. Od 2006 roku doktorantka Instytutu Socjologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Zainteresowania naukowe: polityka społeczna, socjologia kultury i rodziny oraz patologia społeczna. Autorka kilkunastu publikacji z zakresu polityki społecznej, socjologii kultury i rodziny oraz historii socjologii polskiej.

Dr IZABELA ŁUCJAN – adiunkt w Zakładzie Socjologii Gospodarki i Organizacji Instytutu Socjologii UMCS. Doktorat, podobnie jak studia socjologiczne, zrobiła na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej. Zainteresowania badawcze to problematyka rynku pracy i bezrobocia, socjo-

logia pracy; socjologia organizacji i zarządzania (w szczególności rozwój i zarządzanie kapitałem ludzkim). Autorka kilkudziesięciu artykułów o tej problematyce.

Mgr EWA KRZAKLEWSKA – doktorantka w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Zakład Badania Procesów Ludnościowych. Studiowała socjologię na Uniwersytecie Jagiellońskim, a także na rocznych stypendiach w Antioch College (USA) oraz Università Cattolica w Mediolanie. Zainteresowania naukowe to procesy wchodzenia w dorosłość, metodologia badań społecznych oraz mobilność edukacyjna. W ramach pracy doktorskiej analizuje procesy wchodzenia w dorosłość młodych Polaków i Polek.

Mgr DOROTA JEDLIKOWSKA – absolwentka socjologii Wydziału Humanistycznego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Obecnie doktorantka w Instytucie Socjologii Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Laureatka stypendium naukowego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zainteresowania naukowe koncentrują się wokół problematyki socjologii ciała i tożsamości, gender studies, demokracji lokalnej i socjologii turystyki.

Dr ANNA KRASNODĘBSKA – adiunkt Uniwersytetu Opolskiego oraz Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu, pracownik Instytutu Pedagogiki Ogólnej. Doktorat na Uniwersytecie Śląskim. Zainteresowania badawcze to socjologia młodzieży, problematyka kobieca i migracyjna. Autorka kilkudziesięciu artykułów o tej problematyce i książek. Oto niektóre z nich: *Orientacje aksjologiczne młodzieży akademickiej. Z badań nad studentami uczelni opolskich*. Wyd. Uniwersytetu Opolskiego, Opole 1997; *Preferencje zawodowe opolskich studentów a kwestia zagranicznych migracji zarobkowych*. Wyd. Instytut Śląski, Opole 2008; *Badanie oczekiwań pracodawców wobec potencjalnych pracowników ich umiejętności i kwalifikacji w kontekście zjawiska migracji* Wyd. Instytut Śląski, Opole 2009; *Migrantki z Opolszczyzny. Migracje zarobkowe jako pole analizy i ilustracja zmian, jakie dotyczą kobiet z Opolszczyzny*. W: „Studia Socjologiczne” 2009 4 (195); *Migracja zarobkowa w ocenie kobiet z Opolszczyzny*. W: *Współczesne migracje: dylematy Europy i Polski*. Red. M. Duszczyk, M. Lesińska. Ośrodek Badań nad Migracjami Wyd. OBM, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2009.

Mgr ALEKSANDRA BIERNACKA – studentka drugiego roku studiów magisterskich na Ben-Gurion University w Izraelu, na wydziale ‘Man in the Drylands’. Pierwsze studia magisterskie ukończyła na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie na Wydziale Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych. W swojej pracy magisterskiej podejmuje temat łączący antropologię kulturową z przedsiębiorczością i problematyką genderową. Prace terenowe prowadzi w beduińskich miastach na pustyni Negev, pod opieką prof. Gideona Kressela i dr Sarab Abu-Rabia-Queder.

Prof. GIDEON M. KRESSEL – antropolog, w pracy badawczej zajmuje się głównie problemami pokrewieństwa w społecznościach Bliskiego Wschodu, społeczną hierarchią, pasterstwem wędrownym i osiadłym, procesami urbanizacyjnymi Beduinów, a także regresją w ekonomii socjalistycznej. Prace badawcze prowadził wśród Beduinów w Izraelu, w izraelskich kibucach, a także na Bałkanach. Jest autorem wielu artykułów i monografi dotyczących Beduinów, m.in.: *Descent through Males: An anthropological investigation into the patterns underlying social hierarchy, kinship, and marriage among former Bedouin in the Ramla-Lod area (Israel)*. Wykładał m.in. na Ben-Gurion University, Tel-Aviv University, The Hebrew University, Harvard Center for Middle East Studies, USA. Od lipca 2006 jest profesorem emerytowanym.

Dr SARAB ABU-RABIA-QUEDER – socjolog, pracę doktorską, przedstawiającą problematykę kobiet na pustyni Negev – pionierek w szkolnictwie wyższym, obroniła na Ben-Gurion University w Izraelu w 2006 roku. Jej zainteresowania badawcze obejmują problemy przemian społeczno-kulturowych na terenach pustynnych, edukacji i tożsamości, a także wpływu modernizacji na

relacje genderowe. Jest jedną z pierwszych kobiet beduińskich na pustyni Negev, która otrzymała naukowy tytuł doktora.

Mgr KINGA HOFFMANN – asystentka w Katedrze Systemów i Metod Zarządzania w Akademii Ekonomicznej im. K. Adamieckiego w Katowicach. Studia ukończyła na tej samej uczelni, na Wydziale Zarządzania. Prowadzi zajęcia z m.in.: socjologii organizacji, planowania kariery oraz koncepcji zarządzania. Jest doktorantką w Instytucie Socjologii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego, gdzie przygotowuje rozprawę doktorską pt. *Miejsce pracy zawodowej w życiu młodych Ślążaczek*.

Mgr GABRIELA STEFAŃSKA – doktorantka Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego. Studia socjologiczne ukończyła w 2008 roku. Zainteresowania naukowe związane są z aksjologią prawa, regulacją prawną spraw kontrowersyjnych moralnie i społecznie w danym społeczeństwie, kulturze, czasie oraz ochroną prawną jednostki w rodzinie, a rodziny w państwie. W 2010 roku rozpoczęła studia podyplomowe z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi według standardów międzynarodowych w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Dr BERNADETTE JONDA – pracownik naukowy w Instytucie Socjologii na Uniwersytecie im. Marcina Lutra w Halle-Wittenberg oraz wykładowca w Instytucie Nauk Politycznych i Badań Społecznych przy Uniwersytecie w Würzburgu. Studia socjologiczne i politologiczne ukończyła na Uniwersytecie im. Jana Gutenberga w Moguncji, tam również zrobiła doktorat.

W centrum jej zainteresowań badawczych znajdują się: przemiany demograficzne, ruchy migracyjne, socjologia rynku pracy, socjologie młodzieży oraz stosunki polsko-niemieckie. Liczne artykuły w tym zakresie. Najnowsze publikacje książkowe: *Demographie als Herausforderung für den öffentlichen Sektor* (red. razem z R. Sackmannem i M. Reinhold). Wyd. VS Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden 2008 oraz *Młodzi Polacy i młodzi Niemcy w nowej Europie* (red. razem z K. Kosełą), Warszawa 2005.

Mgr IRENEUSZ TOMECZEK – magister socjologii ogólnej, zatrudniony w Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA, gdzie zajmuje się realizacją projektu Regionalny Ośrodek EFS Katowice jako specjalista ds. informacji i promocji oraz projektu EuroT trener w ramach którego pełni rolę specjalisty ds. monitoringu i rozliczeń, wcześniej pracownik Regionalnego Centrum Informacji Europejskiej i Europe Direct Katowice; doktorant Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, dyscyplina naukowa: socjologia, specjalność naukowa: teorie kierowania, społeczna odpowiedzialność biznesu, zrównoważony rozwój. Zainteresowania badawcze to teorie kierowania, społeczna odpowiedzialność biznesu, zrównoważony rozwój.

Autor publikacji z zakresu funduszy europejskich na stronach branżowych.